

Program Wychowawczo-Profilaktyczny

II Liceum Ogólnokształcącego im. płk. L. Lisa-Kuli

na rok szkolny 2024/2025

Zaopiniowano pozytywnie na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 29.08.2024r.

SPIS TREŚCI

1. Podstawa prawna
2. Diagnoza sytuacji wychowawczej środowiska szkolnego
3. Przyjęta wizja szkoły
4. Przyjęta sylwetka wychowanka
5. Cele programu
6. Adresaci i realizatorzy programu
7. Rola i zadania wychowawcze nauczycieli
8. Prawa i obowiązki uczniów
9. Wykaz stałych uroczystości, wydarzeń i imprez ogólnoszkolnych
10. Procedury szkolne – metody w sytuacjach kryzysowych z udziałem uczniów
11. Ewaluacja programu
12. Postanowienia końcowe
13. Przyjęte cele główne i zadania programu
14. Załączniki

1. Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.);
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. nr 120, poz. 526);
- Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.);
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 1327 ze zm.);
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.);
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.);
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.);
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r. poz. 1446 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz. U. 2024 poz. 1019);
- Obwieszczenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 25 lipca 2023 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2023 r., poz. 1798);
- Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. 2015 poz. 1249). Ostatnia zmiana: Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 sierpnia 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. 2020 poz. 1449);
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025 (ustalone przez Ministra Edukacji 12 czerwca 2024 r.);
- Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. 2022 poz. 583 ze zm.);
- Komunikat Dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej z 20 sierpnia 2024 r. w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego w roku szkolnym 2024/2025;
- Statut szkoły;
- Standardy Ochrony Małoletnich: polityka oraz procedury ochrony dzieci przed krzywdzeniem w II Liceum Ogólnokształcącym im. płk. Leopolda Lisa-Kuli w Rzeszowie.

2. Diagnoza sytuacji wychowawczej środowiska szkolnego

Po zakończeniu roku szkolnego 2023/2024 dokonano ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły. Przeprowadzono w tym celu badanie zarówno wśród wychowawców oraz zastępców wychowawców klas I-IV II LO, jak i wśród uczniów klas I-III (maj-czerwiec 2024r.).

Wyniki ankiety zrealizowanej w środowisku nauczycieli (czerwiec 2024 r.) dowodzą, iż problemy środowiska uczniowskiego dotyczą:

- trudności w radzeniu sobie z emocjami i stresem – 22 osoby = 35%
- słabych (lub braku) umiejętności gospodarowania swoim czasem – 16 osób = 25,8%
- niskiego poczucia własnej wartości, obniżonej samooceny – 14 osób = 22,6%
- braku asertywności i umiejętności odmawiania w sytuacji kontaktu z użytkownikami – 12 osób = 19,4%
- niskiego poziomu dbałości o swoje zdrowie – 9 osób = 14,5%

Wychowawcy oraz ich zastępcy w sposób następujący zauważają nasilenie się wyżej wymienionych problemów:

- trudności w radzeniu sobie z emocjami i ze stresem - 15 osób = 24,2%
- niski poziom kompetencji społecznych – 9 osób = 14,5%
- brak umiejętności gospodarowania swoim czasem – 9 osób = 14,5%
- niskie poczucie własnej wartości, obniżona samoocena – 6 osób = 9,7%
- niski poziom dbałości o swoje zdrowie – 6 osób = 9,7%

Ponadto wychowawcy oraz ich zastępcy zapytani o to, jakie potrzeby środowiska szkolnego – ich zdaniem – są szczególnie istotne i konieczne do pracy wychowawczo-profilaktycznej w roku szkolnym 2024/2025, odpowiedzieli:

- zajęcia nt. radzenia sobie ze stresem, emocjami – 25 osób = 40,3%
- walka z hejtem – 23 osoby = 37,1%
- budowanie odpowiedzialności za słowo – 22 osoby = 35%
- zaburzenia odżywiania – 9 osób = 14,5%
- mediacja z rodzicami – 6 osób = 9,7%

Z kolei wnioski wynikające z ankiety przeprowadzonej w miesiącach maj-czerwiec 2024 r. w 13 klasach I-III (1d, 1e, 1f, 1g; 2a, 2b, 2d, 2e; 3a, 3b, 3c, 3d, 3f), gdzie łączna liczba badanych wyniosła 296 osób, są następujące:

- 50,2% (!) ankietowanych uczniów spędza długie godziny przed telefonem;
- 38% ankietowanych uczniów cechuje duża wrażliwość;
- 37,7% badanych cechuje nerwowość i nadmierne przejmowanie się różnymi sytuacjami społecznymi (wśród tych sytuacji uczniowie wymieniali następujące: prezentacjami; rozpamiętywaniem sytuacji; odrzuceniem przez klasę; popełnieniem błędu na forum klasy; że coś źle powiem; jak coś mi nie wychodzi i nie idzie po mojej myśli; odp. ustnymi; jak jest dużo ludzi; jak inni ludzie mnie oceniają; sprawdzianami; poznawaniem się; rozpoczynaniem rozmowy, witaniem się; ocenami; większością; kiedy mam załatwić jakąś sprawę; gdy ktoś reaguje złością);
- 35,7% badanych poświęca wiele godzin na naukę;
- 34,8% ankietowanych cechuje nerwowość i nadmierne przejmowanie się konkretnymi przedmiotami/lekcjami w szkole (tutaj dzieci wymieniały różne, w zależności od profilu);

- 32,7% ankietowanych dzieci cechuje nieumiejętność radzenia sobie ze stresem;
- 28,2% badanych przyznaje się do pracy z komputerem po kilka godzin dziennie;
- 27,7% pytanym uważa, że jest skoncentrowana na jedzeniu - jego jakości i spożywanej ilości;
- 26,1% uczniów twierdzi, że cechuje ich duża pobudliwość i nadruchliwość;
- 24,1% ankietowanych dzieci zauważa u siebie impulsywność;
- 22,4% badanych dostrzega w swoim zachowaniu gwałtowne, czasami agresywne reakcje;
- 19,3% ankietowanych dzieci przyznaje się do przynależności do jakiejś grupy młodzieżowej (wśród nich: oaza, KSM, schola, chór kościelny, kółko różańcowe, ministranci, harcerstwo, ZS „Strzelec” Józefa Piłsudskiego, Młodzi Dla Wolności, Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza, LGBTQ+, szkoła muzyczna, skaterzy, klub sportowy, szkolny klub pływacki, koło filmowe, szalamaistki, stowarzyszenie zielonej młodzieży, Stal Rzeszów, Resovia, Caritas, PTTK, LSO, „żugajki”, kociołki, orkiestra, kryminalni, lektor);
- 18,6% badanych zauważa u siebie płaczliwość;
- 17,3% przyznaje się do używania alkoholu (głównie w klasach III);
- 15,6% przyznaje się do częstych nieobecności w szkole;
- 14,8% przyznaje się do palenia papierosów;
- 13,1% badanych mówi, że eksperymentuje z różnymi dietami;
- 12,7% pije energetyki;
- 12,6% przeżywa okres buntu przeciwko normom, nakazom i dorosłym;
- 9,1% twierdzi, że wiele godzin ogląda telewizję;
- 7,8% permanentnie odchudza się;
- 7,5% przyznaje się do kontaktu z narkotykami;
- 6,8% deklaruje ucieczki z domu;
- Inne cechy/zachowania, które 6,2% badanych obserwuje u siebie, to: potrzeba odpoczynku psychicznego; mała ilość snu/bezsenność; przemęczenie; „trochę za dużo czytam”; kreatywność, ciekawość, cierpliwość, inteligencja; pobudliwość, agresja, ADHD; autoagresja; problemy zdrowotne; lenistwo; reżyseria; Formuła 1; szachy.

Podsumowując, można stwierdzić, że obserwacje środowiska uczniowskiego przeprowadzone przez wychowawców oraz ich zastępców, samoocena swych cech, właściwości oraz predyspozycji dokonana przez uczniów oraz kierunki realizacji polityki oświatowej państwa wskazują, iż społeczność uczniowska w roku szkolnym 2024/2025 zostanie objęta działaniami wychowawczo-profilaktycznymi skierowanymi na:

- wspieranie rozwoju kompetencji cyfrowych (!), a w związku z tym również:
 - kształcenie umiejętności gospodarowania swym czasem (ze względu na długi czas korzystania z telefonu przez uczniów),
 - budowanie odpowiedzialności za słowo, w tym walka z hejtem (!),
 - wzmacnianie poczucia własnej wartości, samooceny,
- wspieranie dobrostanu, zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozwijanie empatii i wrażliwości na potrzeby innych, a mianowicie: radzenie sobie z emocjami, stresem oraz budowanie kompetencji społecznych z uwagi na wysoki poziom wrażliwości, płaczliwości u uczniów, nerwowości oraz nadmiernego przejmowania się różnymi sytuacjami społecznymi,
- wspieranie uczniów w dbałości o swoje zdrowie, tzn. zdrowe odżywianie się (z uwagi na wskazania dotyczące koncentracji na jedzeniu – jego ilości oraz spożywanej ilości, w tym permanentne odchudzanie się), odpowiednią ilość snu (młodzież wskazywała problemy ze snem, bezsenność, przemęczenie!), aktywność fizyczną,
- kształtowanie asertywności i umiejętności odmawiania/rezygnacji w sytuacji kontaktu

z papierosami, e-papierosami, alkoholem, substancjami psychotropowymi lub/i środkami zastępczymi, nowymi substancjami psychoaktywnymi, napojami energetyzującymi.

3. Przyjęta wizja szkoły

Sięgając do dziedzictwa kulturowo-historycznego regionu oraz ojczyzny, we współpracy z licznymi instytucjami edukacyjnymi oraz instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny:

- oferujemy uczniom możliwość realizowania planów, aspiracji oraz rozwijania wszechstronnych zainteresowań;
- dbamy o rozwój umiejętności cyfrowych uczniów, edukujemy ich jak bezpiecznie poruszać się w sieci i umieć dokonać krytycznej analizy informacji dostępnych w sieci;
- pomagamy uczniom pokonywać wszelkie trudności;
- staramy się dostrzegać potrzeby każdego ucznia i w sposób adekwatny reagować na nie;
- wspieramy wychowawczą rolę rodziny ze szczególnym uwzględnieniem kształtowania u uczniów postaw społecznych i patriotycznych oraz rozwijania ich sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej.

Absolwent naszej szkoły to człowiek o wysokiej kulturze osobistej, świadomy dziedzictwa kulturowo-historycznego regionu oraz ojczyzny, dojrzały przyjmujący postawę ukierunkowaną na prawdę, dobro i piękno, podejmujący odpowiedzialne decyzje, szanujący poglądy innych ludzi, otwarty na ich potrzeby, umiejący udzielić pierwszej pomocy. Wiedza, a także umiejętności i predyspozycje nabyte w naszej szkole pozwolą mu podjąć naukę na najlepszych uczelniach w kraju i za granicą.

4. Przyjęta sylwetka wychowanka

Uczeń II Liceum Ogólnokształcącego to obywatel, który:
wie:

- jak wzbogacać swoją wiedzę korzystając z różnych źródeł informacji (w tym źródeł tradycyjnych, jak i dostępnych w sieci), jak rozwijać swoje umiejętności;
- gdzie szukać pomocy w rozwiązywaniu problemów;

umie:

- planować i organizować swoją pracę;
- planować swoją ścieżkę kariery zawodowej;
- selekcjonować i porządkować swoje informacje;
 - określać swoje słabe i mocne strony oraz pracować nad nimi;
- samodzielnie, twórczo i krytycznie myśleć;
- rozpoznawać własne potrzeby edukacyjne zgodnie ze strategią uczenia się przez całe życie;

potrafi:

- czynić dobro;
- zachować się zgodnie z zasadami współżycia społecznego;
- dbać o piękno języka ojczystego;
- szanować symbole, wartości regionu i kraju;

- cieszyć się z sukcesów i akceptować porażki;
- posługiwać się językami obcymi;
- rozwijać swoje zainteresowania;
- świadomie i kreatywnie kierować swoim życiem;
- dbać o swoje zdrowie;
- świadomie uczestniczyć w życiu państwa, środowiska lokalnego i rodziny;
- nieść pomoc innym.

jest:

- człowiekiem dobrym, tolerancyjnym i wrażliwym na potrzeby innych ludzi;
- świadomy swoich praw i obowiązków;
- świadomy użyteczności zdobytej wiedzy i umiejętności;
- odpowiedzialny za słowa i czyny, posiadający ukształtowany system wartości.

5. Cele programu

Podstawowym celem szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest:

- wspomaganie i wspieranie naturalnego rozwoju wychowanka poprzez: zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, rozwijanie indywidualnych potencjałów i możliwości, budowanie wspierającej relacji nauczyciel-uczeń, budowanie współpracy z rodziną; wskazywanie mocnych i słabych stron;
- kształtowanie sposobu myślenia i postaw uznawanych za pożądane poprzez: kreowanie i wskazywanie wzorców, przekazywanie wartości istotnych z punktu widzenia kultury regionu i kraju oraz relacji międzyludzkich, kształtowanie i wzmocnienie postaw prospołecznych;
- profilaktyka zachowań ryzykownych poprzez: rzetelne diagnozowanie zagrożeń, wyposażanie uczniów w wiedzę i umiejętności pomagające w radzeniu sobie z tymi zagrożeniami, proponowanie alternatywnych sposobów funkcjonowania, ochrona przed bezpośrednimi niebezpieczeństwami.

6. Adresaci i realizatorzy programu

Adresatami niniejszego programu są:

- wszyscy uczniowie naszej szkoły;
- rodzice (opiekunowie prawni) – w pierwszym rzędzie odpowiedzialni za wychowanie swojego dziecka – naszego ucznia;
- nauczyciele, którzy jednocześnie pełnią rolę realizatorów tego programu, w tym specjaliści.

Konkretne działania adresowane do wszystkich uczniów:

- zapoznanie uczniów z obowiązującymi w szkole regulaminami, w tym z ich prawami i obowiązkami, omówienie na lekcjach wychowawczych organizacji pracy szkoły, podstawowych zapisów Statutu, WZO, Programu Wychowawczo-Profilaktycznego oraz Standardów Ochrony Małoletnich: polityki oraz procedur ochrony dzieci przed krzywdzeniem w II Liceum Ogólnokształcącym im. płk. Leopolda Lisa-Kuli w Rzeszowie;
- budowanie poczucia bezpieczeństwa;
- zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, ochrona i wzmocnienie zdrowia

psychicznego dzieci i młodzieży, wzmacnianie ich poczucia własnej wartości, adekwatnej samooceny;

- kształtowanie umiejętności:

- udzielania pierwszej pomocy,
 - dbałości o swoje zdrowie, tzn. zdrowe odżywianie się, odpowiednią ilość snu, regularną aktywność fizyczną,
 - korzystania z zasobów cyfrowych, mediów, w tym: umiejętności gospodarowania swym czasem, poczucia odpowiedzialności za słowo, świadomości, czym jest hejt, wzmacnianie poczucia własnej wartości, samooceny,
 - radzenia sobie z emocjami, stresem oraz budowanie kompetencji społecznych,
 - asertywności i umiejętności odmawiania/rezygnacji w sytuacji kontaktu z papierosami, e-papierosami, alkoholem, substancjami psychotropowymi lub/i środkami zastępczymi, nowymi substancjami psychoaktywnymi, napojami energetyzującymi.
- propagowanie szacunku dla kultury i tradycji, udział w tradycyjnych świętach i obrzędach narodowych, lokalnych i szkolnych.

Działania skierowane do uczniów będącymi obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa:

- zapewnienie możliwości uczęszczania do szkoły i pobierania nauki (w tym nauki języka polskiego jako języka obcego) uczniom do niej przyjętym;
- zapewnienie możliwości przystąpienia do egzaminu maturalnego uczniom ostatnich klas zgodnie z obowiązującym Komunikatem Dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej z dnia 20 sierpnia 2024 r.

Działania skierowane do rodziców:

- zapoznanie ze Standardami Ochrony Małoletnich: polityką oraz procedurami ochrony dzieci przed krzywdzeniem w II Liceum Ogólnokształcącym im. płk. Leopolda Lisa-Kuli w Rzeszowie,
- monitorowanie potrzeb i oczekiwań rodziców wobec Programu Wychowawczo - Profilaktycznego szkoły:
 - o rozmowy i konsultacje indywidualne;
 - o dyskusje podczas spotkań z rodzicami;
 - o bieżąca diagnoza sytuacji uczniów;
 - o współpraca z instytucjami wspierającymi rozwój ucznia;
- psychoedukacja.

Działania skierowane do nauczycieli:

- rozmowy i konsultacje indywidualne;
- dyskusje podczas posiedzeń Rady Pedagogicznej;
- udzielanie wsparcia w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych.

7. Rola i zadania wychowawcze nauczycieli

Wychowawcą jest każdy pracownik pedagogiczny naszej szkoły.

Wychowawca klasy:

- jest bezpośrednio odpowiedzialny za proces wychowania powierzonych mu uczniów, planuje i organizuje pracę klasy;
- prowadzi lekcje wychowawcze według planu zaakceptowanego przez Dyrektora i Radę Rodziców.

Nauczyciel przedmiotowy:

- jest wychowawcą;
- realizuje podstawę programową i ze szczególną odpowiedzialnością troszczy się o indywidualizowanie pracy, dostosowanie wymagań edukacyjnych oraz udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej wobec ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi na każdej lekcji.

Pedagog:

- swoimi kompetencjami i warsztatem służy uczniom, rodzicom i nauczycielom;
- udziela porad i konsultacji.

Pedagog specjalny:

- swoimi kompetencjami i warsztatem służy uczniom, rodzicom i nauczycielom;
- udziela porad i konsultacji.

Psycholog:

- swoimi kompetencjami i warsztatem służy uczniom, rodzicom i nauczycielom;
- udziela porad i konsultacji.

8. Prawa i obowiązki uczniów

Prawa i obowiązki ucznia zawarte są w Statucie Szkoły. Uczeń zostaje z nimi zapoznany na godzinie wychowawczej.

9. Wykaz stałych uroczystości, wydarzeń i imprez ogólnoszkolnych

Harmonogram uroczystości, wydarzeń i imprez ogólnoszkolny zawarty jest w aktualnym Planie Wychowawczo-Profilaktycznym Szkoły.

10. Procedury szkolne – metody w sytuacjach kryzysowych z udziałem uczniów

Postępowanie w sytuacjach kryzysowych z udziałem ucznia powinno być prowadzone w możliwie najszybszym czasie i przy zapewnieniu bezpieczeństwa psychofizycznego ucznia. Uczeń i jego rodzice mają prawo do pełnej informacji o sytuacji i podjętych przez szkołę działaniach ich dotyczących. Osobą odpowiedzialną na terenie szkoły za respektowanie praw ucznia jest Dyrektor szkoły. Osobą odpowiedzialną za monitorowanie respektowania praw ucznia jest Przewodniczący Samorządu Uczniowskiego. Uczniowie wykraczający poza normy i zasady zachowania akceptowane w szkole ponoszą kary przewidziane w Statucie Szkoły § 19, strona 18-20.

11. Ewaluacja programu

Program Wychowawczo-Profilaktyczny nie jest dokumentem zamkniętym, może być korygowany wraz ze zmieniającą się rzeczywistością wychowawczą szkoły. Analiza jego skuteczności będzie polegać na bieżącym monitorowaniu. Okresowego podsumowania efektywności działań wychowawczo-profilaktycznych dokonuje w obrębie zespołu klasowego wychowawca, a do oceny całokształtu tych oddziaływań, powołany przez Dyrektora szkoły, pedagog, pedagog specjalny bądź psycholog.

12. Postanowienia końcowe

- Program Wychowawczo-Profilaktyczny przygotowuje Zespół Wychowawczo-Profilaktyczny i uchwała Rada Pedagogiczna.
- Do 30 września trwają konsultacje z Radą Rodziców i Samorządem Uczniowskim.
- Po zakończeniu każdego roku szkolnego następuje ewaluacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego po konsultacji z Radą Rodziców i Samorządem Uczniowskim.
- Program Wychowawczo-Profilaktyczny wchodzi w życie z dniem jego uchwalenia.

13. Przyjęte cele główne i zadania programu

Przyjęte cele główne i zadania programu są zawarte w Planie Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły na rok szkolny 2024/2025.

14. Załączniki

Plan Wychowawczo – Profilaktyczny na rok szkolny 2024/2025.
Propozycje tematyki godzin wychowawczych.

Uchwalono przez Radę Rodziców w dniu
(data, pieczęć i podpis Przewodniczącego Rady Rodziców)

Uchwalono przez Radę Pedagogiczną w dniu
(data, pieczęć i podpis Przewodniczącego Rady Pedagogicznej)